

A probléma fel van vetve: — szikra ez eszméknek Bala-tonfüreden lobogó lángcsóvjából.

A magyar ügyvédség ítéletére van bizva, hogy célkitűzésének egyik faktora legyen-e, — vagy alkalmatlannak találtatván, — ne legyen több, mint élesztője annak a gondolkörnek és törekvésnek, amelyből erős meggyőződéseim szerint az állam és az ügyvédség megértőbb és jobb jövője megszületik.

Dr. Groák László.

Jogélet.

A Civiljogászok Vitatársasága előadásai sorozatát *dr. Meszlény Arthur*-nak „A Pp. a gyakorlatban“ című előadása nyitotta meg. Előadó kiemelte, hogy a maga egészében a Pp. beváltotta azokat a várakozásokat, melyeket hozzá fűztek. Mindazonáltal a viszonyok változása folytán bizonyos módosításokra szorul. A közvetlenség és nyilvánosság elvét változtatlanul fenn kell tartani, viszont a szóbeliség mellett, különösen a tárgyalás előkészítése céljából, az írásbeliségnek nagyobb tért kell adni.

Dr. Vészi Máttyás az „Ügyvédi taktika“-ról szóló előadásában hangsúlyozta, hogy az ügyvédi taktika kérdéseivel időnként foglalkozni kell. Az ügyvédi taktika határvonala egyik oldalról az ügyvéd jól felfogott érdeke, a másik oldalról az a speciális etika, amelyet az ügyvéd soha sem hagyhat figyelmen kívül. A taktikának a jelentősége az ügyvédnek kollégáival, felével, ellenfelével és végül a bírósággal szembeni magatartásában nyilvánul meg, gyakorlati oldala a pervesztés irányítása.

Dr. Főrnheim Ernő november 9-én tartott előadást: „Az alkalmazott szolgálati kötelezettsége“ címén. Vázolta, hogy egy-egy s a munkajog egész területére kiterjedő törvényhozási szabályozás hiányában e kötelezettség tartalmának megállapításáról egyes speciális törvényekből és a bírói döntésekről vonható következtetésekre vagyunk utalva. Ismerette különösen a segéd munkások alkalmazására való jogosultságot, s azoknak a munkaadóval és az alkalmazottal szembeni jogviszonyát. Majd a szolgálatokra való igény s azok átruházhatóságának fejtegetése után bőven tárgyalta a munkaadó utasítási jogának s az alkalmazott engedeimességi köteletségének tartalmát, körét és korlátait, a sztrájk munka végzésére és a kapuszolgálat türéseire vonatkozó irodalmat és gyakorlatot. Végül a szolgálatok teljesítésénél kifejtendő gondosságról, a munkaidőről, a munka helyéről és a kikényszeríthetőségről beszélt.

Dr. Molnár Márton november 16-án tartott előadásában a szerzői jog terén mutatkozó újabb irányokról beszélt. Kifejtette a bel- és külföldi gyakorlat és az újabb szerzői jogi törvények alapján, hogy a szerzői jognak, mint szellemi tulajdonnak felfogása mellett mindjobban érvényesül a szerzői jognak, a műalkotásnak a szerzővel szembeni személyes kapcsolata. Végül a film és a rádió terén kialakuló gyakorlatot ismertette.

November 23-án *iff. dr. Szigeti László* tartott előadást „Az ítélkezés lélekianához” címén. Ismertette a mai kontinentális és angol-amerikai jogalkalmazási rendszerek alapelveit, ezek előnyeit. Majd az utolsó évek jogalkalmazási nehézségeiről és ezek okairól beszélt. Az orvoslást, a részleteket a bírói gyakorlatra hagyó kerettörvények hozásában és a jogegységi határozatoknak kifejlesztésében látja.

Az *Országos Ügyvédszövetség* törvényelőkészítő bizottsága 1927 november 28-án *dr. Nyulászi János* m. kir. kincstári főtanácsos, társelnök elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *dr. Glücksthal Andor* szövetségi titkár bemutatta az *okirati ille-
tékekre vonatkozó jogszabályok hivatalos összedlítésa* tárgyában a Szövetségnek a m. kir. pénzügyminiszterhez benyújtott felterjesztését. E felterjesztés az okirati illekre vonatkozó gazdasági és jogelméleti szempontokból foglalkozik. Javasolja a jogszabályalkotó hatalomnak a törvényhozásra való visszaruházását és ezzel a *rendeleti jogszabályalkotás lebontását*, a külön pénzügyi magánjog kiépítésétől való tartózkodást, a szabados értelmezésnek utatnyitó többértelmű fogalmazások kiküszöbölését, az *ingatlanilletékek gondolatmenetének az ingó ille-
tékek jogvidékén való mellőzését*, mennél szélesebb körű *tehermentesség* kezdeményezését azon rendelkezések körében, amelyek a kölcsönügyletekre, folyószámlahitelekre, a *betétek szaporodására, a kamatozás sértetlenségére*, az utalványok, hitellevek népszerűsítésére, a konverziók számának gyarapodására vonatkoznak. Indítványozza az ille-
tékekért való felelősségnek az általános jogelvek szerint a vétkességhez, vagy a gondatlansághoz való kapcsolását, az okiratok megilletékezett voltának bizonyításánál a bizonyító eszközök szabadelvti előírását, a készpénzben való lerovás rendszerének fejlesztését, a *kedvezőtlenebb megítélés védelmének mellőzését*, a kereskedelmi levelek feltételes ille-
téktmentességének épségbentartását, az *elévülési jogszabályoknak az általános jogelvek szerint való megváltoztatását*. A felterjesztés ezenkívül részletesen bírálja a rendelettervezet egyes rendelkezéseit és minden ponton megteszi a helyes gazdasági és jogpolitika szempontjából szükségesnek mutakozó módosítási indítványokat. E felterjesztésnek *dr. Glücksthal Andor* által szerkesztett szövegezését a bizottság magáévá tévén, a rendelettervezethez további kritikai megjegyzések fűzését találta kívánatosnak. *Dr. Zerkowitz Zsigmond* annak a kívánalomnak tolmácsolását kérte, hogy ilyen alapvető jogszabálygyűjtemények szerkesztésénél a jövőben az érdekképviseletek és elsősorban a jogászörök bevonásával *szaktanácskozások rendszeresíttessenek*. *Dr. Giskán Jakab* e rendelet törvényességének kérdését elemezte és a kereskedelmi levelek perbeli ille-
tékkötelezettségét tette vizsgálat tárgyává, *dr. Lugmayer József* pedig e rendelet kiterjesztő értelmezése ellen foglalt állást. *Dr. Nagy Dezső Bálint* rámutatott arra, hogy a rendelettervezetben a felhatalmazási körök túl vannak feszítve, aminek a jog alkalmazása szempontjából káros következményei lehetnek, ezenkívül az elévülés kezdőpontjának kérdésével foglalkozott és arra a következtetésre jutott, hogy az életbeléptetendő rendeletet próbaműnek lehetne csak tekinteni, amelynek eredményeihez képest bizonyos idő múlva tör-

vényhozási intézkedéssel való rendezésre lesz szükség. *Dr. Hupert Leó* a társasági szerződések (alkalmi egyesületek) illetékése szempontjából bírálta a tervezetet és helytelenítette, hogy a rendelet a pénzügyi jog világában külön magánjogot és külön hiteljogot statuál, majd a külföldi jogirodalom ismeretével a *juris ignorantia semper nocet* elvének hatályonkívül helyezését sürgette. *Dr. Spiró Dezső* a forgalmi adó- és illeték-jog érintkezési felületeinél előálló nehézségekre világított rá, majd *dr. Gál Dezső* a családjog körében felmerülő illetékkérdések tisztázását kívánta. *Dr. Nyulászi János* elnöki összefoglalásában a rendelettervezetnek *ügyvédi szempontból felmerülő aggályosságaira mutatott rá* és ehhez képest az *ügyvédi nyugta és levél; a másolatok bélyegzése és a külföldi okiratok illetékezéséért való ügyvédt felelősség* kérdéseit vette analízis alá. A bizottság úgy határozott, hogy a vitában felmerült kívánalmakhoz képest sürgősen újabb pótfelterjesztéssel fordul a m. kir. pénzügyminiszterhez. Az ülésen jelen volt *dr. Bodnár Géza*, a Szövetség szegedi osztályának társelnöke is.

Jogirodalom.

Dr. Meszlény Arthurnak a csődönkívüli kényszeregyezésről szóló törvényhez írott magyarázatának új pótfüzete jelent meg. Ez a II. pótfüzet feldolgozza az összes, 1927 júniusa óta megjelent újabb rendeleteket az első pótfüzet praktikus módján. Az újabb rendeletek között adja a kvóta felemeléséről szóló, valamint a törvénykezési illetékek leszállításáról szóló rendeleteket. Ahol szükséges, — mint például az előnyösen kielégítendő kövelelésekre szerzett zárlat és szoros zár tekintetében, — az új rendeleti szöveget bő kommentárral látja el.

A jelzálogadóslévél. Irta: *Dr. Glücksthal Andor*. A Polgári Jog könyvtára, 4. füzet. Budapest, Grill, 1927. Szerző ez összefoglaló művében ismertetni és népszerűsíteni kívánja ezt a jogunkban még csak most meghonosítandó intézményt s így jelen munkája a most készülő jelzálogjogi törvény érdekes előfutárja. Fejtegetéseiben e célt tartva szem előtt, ismerteti mindenekelőtt az intézmény célját, majd tájékoztat annak történeti előzményei felől, s csak ezután tér át tulajdonképeni tárgyára, s a fizika tudományából vett szellemes analógiával előbb az adóslévél statikájával, azután annak kinetikájával foglalkozik, érteve az előbbi alatt az adóslévelet úgy, ahogyan létre kell jönnie (alapve'ő feltételek, tárgyi és formai kellékek, a kibocsátó jogi helyzete, képvisel), az utóbbi alatt pedig annak a forgalomba bocsátás után aktuálissá váló szabályait (jogszerzés, telekkönyv, jóhiszemű szerző, az adóslévél jogi természet). Az első, ismertető részt követi azután a kritikai rész, amely a fentemlített törvényjavaslat bírálásával foglalkozik. A tanulmányt általában nagy jogi és gazdasági iskolázottság és helyes gyakorlati érzék jellemzi és az a törekvés hatja át, hogy az új intézmény oly alakban nyerjen meghonosítást jogunkban, hogy az egyfelől magában véve logikailag kifogástalanul és egysége-